

[Landbrugsministeren.]

i visse Tilfælde er en for lav Vurdering, er Grunden den, at vi er ved Slutningen af Perioden, og det maa saa rettes ved næste Vurdering. Det ærede Medlem har jo nævnt Vurderingsraadene, og jeg tror ogsaa, der er Medlemmer af dem her i Salen, for hvem denne Vejledning maa være udmærket at tage til Efterretning. Nu har de faaet at vide, hvad de særlig skal have deres Opmærksomhed henvendt paa.

Dernæst klagede det ærede Medlem over, at Brugere var udelukket fra Forslaget. Det er sket, fordi det efter mit Skøn ikke vil faa nogen praktisk Betydning, om de bliver medtaget. Det har kun teoretisk Betydning at lovgive for dem. I Praksis har det ogsaa i Sønderjylland vist sig, at ingen Bruger har faaet Laan. Det vil nu en Gang blive vanskeligt for dem at gennemføre en Akkordordning.

Det ærede Medlem kritiserede ogsaa, at jeg er gaaet imod Laan ud over de 6 000 Kr., men der havde det ærede Medlem dog en Undskyldning for mig, idet det ærede Medlem var klar over, at det ikke vil være behageligt for Ministeren at have en saadan Dispensationsret. Jeg tror, det vil være overmaade vanskeligt baade for Amdsudvalgene, det store Udvalg og Ministeriet at være haardhjertet i de Tilfælde, hvor man stilles overfor, at der ønskes et større Laan end 6 000 Kr. Det vil næsten være umuligt at gaa imod. Det ærede Medlem kan være sikker paa, at der vilde komme mange Indstillinger, hvor man hævder, at i dette Tilfælde er der særlig Grund til at gaa ud over de 6 000 Kr. Jeg tror derfor, det er nødvendigt at have faste Grænser.

Det ærede Medlem sluttede med at sige, at som Forslaget nu forelaa, var det betydeligt forringet. Det kommer an paa, hvilken Betragtning man lægger til Grund for sin Bedømmelse. Hvis Hensigten er at hjælpe Kreditorerne, er Forslaget forringet betydeligt. Der er ingen Tvivl om, at hvis Forslaget var gennemført i den Skikkelse, hvori det blev forelagt af Venstre, vilde Staten komme til at kige langt efter de 10 Millioner, der udlaanes. Det vilde blive meget faa Penge, der kom tilbage. Jeg tvivler ogsaa paa, at Udlaanene vilde blive foretaget paa en saadan Maade, at Laantagerne derigennem vilde have Sikkerhed for at kunne klare sig. Jeg tvivler paa det, fordi der saa ingen Grænse var sat for at holde sig indenfor Muligheden af den Rentabilitet, der er nødvendig. Men Kreditorerne vilde faa mange flere Penge til Dækning af deres Tilgodehavender. For dem er det altsaa en

betydelig Forringelse, Lovforslaget er undergaaet. Men det har heller ikke været min Hensigt, naar jeg skulde medvirke til Fremme af Lovforslaget, at det da var Kreditorerne, man særlig skulde tænke paa. Det var Staten, Skatteyderne og først og fremmest den Landmand, man skulde hjælpe over de vanskelige Forhold.

Til den ærede Ordfører for de Konservative (S. Rasmussen) skal jeg ganske kort sige, at med Hensyn til Spørgsmaalet, om de 10 Mill. Kr. vil kunne strække til, har det for mig været afgørende, at man satte Bestemmelser ind i Loven, hvorefter man saa nogenlunde kunde se, hvor langt man kom ud ved en saadan Lovgivning. Som Bestemmelserne nu er affattet, tror jeg ikke, det vil være uoverkommeligt, selv om man skulde yde noget større Beløb, men jeg anser det for nødvendigt at have en Begrænsning, saa at man kan være konsekvent overfor de forskellige Landmænd.

Det ærede Medlem kunde ikke rigtig forstaa mine Udtalelser om Ejendomsskatterne og Rentebyrden, og jeg skal derfor gentage dem. De Ejendomsskatter, der betales af Landbruget, ikke af andre, til Stat, Amt og Kommune, er af Statistisk Departement opgjort til ca. 60 Mill. Kr. Heroverfor er det, jeg vil hævde, at naar Landbruget har en fast Prioritetsbyrde paa 3 Milliarder og man vel kan regne med, at det har mindst 1 000 Millioner i løs Gæld — jeg tror nu, det har meget mere —, saa vil vi mindst komme op paa et Par Hundrede Millioner Kroner som det Beløb, der betales af Landboerne i Renter af den Gældsbyrde, der hviler paa deres Ejendomme. Og det vil sige mellem 3 og 4 Gange saa meget som Skatterne. Derfor er det selvfølgelig en Byrde, der tynger langt, langt mere end Skatterne. Dernæst maa vi huske paa, at Skatterne hviler lige haardt paa Ejendommene, for de er paalagt Ejendommene efter deres Størrelse og deres Godhed, hvorimod Gældsbyrden er meget ulige fordelt, saa at enkelte Landmænd ingen Gæld har, og andre har meget mere end Gennemsnittet. Derfor er det klart, at de Landmænd, der for Øjeblikket har ondt ved at holde Rentabilitetsforholdene i Orden, er dem, der har den overordentlig store Gældsbyrde. Og derfor er det, naar man fra Statens Side vil støtte Landbruget i disse Krisetider, langt mere virkningsfuldt med det samme Beløb at støtte de Landmænd, der sidder med den store Gældsbyrde, end at foretage en generel Nedsættelse af Skatterne, for dette betyder ikke ret meget for dem, der er ude for de store Vanskeligheder, men